

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії

КПІ ім. Ігоря Сікорського

М. З. Згуровський

**ПРОГРАМА
ТВОРЧОГО КОНКУРСУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
023 ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО, ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО,
РЕСТАВРАЦІЯ
(спеціалізації Образотворче мистецтво)**

ВСТУП

Видавничо-поліграфічний інститут КПІ ім. Ігоря Сікорського на основі державного освітнього стандарту середньої (повної) загальної освіти й додаткової загально-художньої підготовки по рисунку, живопису й основам композиції проводить творчий конкурс, що направлений на відбір здібної молоді для вступу на навчання зі спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація спеціалізації Образотворче мистецтво. У програмі конкретизується зміст складників творчого конкурсу, форма проведення та вимоги до рівня підготовки вступників для вступу на навчання зі спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.

Метою творчого випробування є визначення рівня наявної у вступника художньої й загальнокультурної підготовки, рівень теоретичних і практичних знань у різних сферах мистецтва, естетичні переваги, уміння креативно й образно мислити, здатність генерувати нові ідеї, активно займатися творчою, дослідницькою діяльністю, що необхідно їм для оволодіння майбутньою професією. Результати проходження абітурієнтами творчих випробувань є визначальними при вступі до ВНЗ.

Творчий конкурс при вступі на спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація складається з трьох випробувальних завдань: рисунок (натура), живопис (натюрморт) та композиція.

Перед початком творчих випробувань для абітурієнтів проводяться спеціальні консультації.

ОСНОВНИЙ ВИКЛАД ПРОГРАМИ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

1. Зміст програми з випробувального завдання «Рисунок»

1.1. Форма проведення вступних випробувань

Форма проведення - творчий іспит.

1.2. Правила проведення вступних випробувань

Тривалість випробування становить 6 навчальних годин (по 45 хвилин). Після трьох навчальних годин - перерва на 30 хвилин. Творчий іспит з рисунка

проводиться в спеціалізованих студіях на мольбертах. На консультаціях перед творчого іспиту з рисунка проводиться показ зразків робіт, виконаних вступниками минулого року, де детально розглядаються переваги й недоліки кожної представленої роботи, даються рекомендації з методики виконання роботи з різними матеріалами і ще раз нагадується про вимоги до виконання випробувального завдання «Рисунок».

Познайомитися з натурними зразками навчальних робіт студентів й робіт вступників з рисунку можна також у День відкритих дверей, що проводиться щорічно.

Вступне випробування з рисунку. Вступник повинен виконати рисунок голови натурника в умовах природного освітлення. Всі робочі місця в екзаменаційних аудиторіях пронумеровані й вибираються абітурієнтом випадковим чином.

Художні матеріали й інструменти. Завдання виконуються матеріалами й інструментами, які абітурієнти приносять із собою, на папері формату А2 (600мм x 400 мм). Матеріал виконання рисунка: олівець.

1.3. Вимоги до вступних робіт з рисунку

Виконаний малюнок голови натурника повинен відповідати таким вимогам:

- точно передавати зовнішній вигляд, конструкцію, пластику, пропорції й просторове положення голови натурника;
- являти собою оптимальне за розміром цілісне зображення тривимірної форми, гармонійно закомпоноване на площині аркуша;
- переконливо трактувати засобами рисунку форму, освітлену одним джерелом світла;
- мати необхідний рівень графічної майстерності.

1.4. Вимоги до рівня підготовки вступників

Вступник повинен знати:

основи лінійної перспективи, основи композиційного розміщення постановки на площині аркуша, правила розташування світлотіньових градацій на формі, завдяки яким передається об'єм в рисунку.

Вступник повинен уміти:

зображувати на двомірній площині аркуша об'ємні геометричні і складні форми, лінійними й тональними засобами, передавати ілюзію об'єму в просторі за рахунок засобів академічного рисунку.

Вступник повинен володіти:

основами академічного рисунка, основами композиційних правил у розміщенні натурної постановки на образотворчій площині аркуша.

Список навально-методичної літератури до випробувального завдання «Рисунок»

Основна

1. Барщ, А.О. Рисунок в средней художественной школе / А.О.Барщ. -М.: Издательство Академии художеств, 1963. – 299 с.
2. Барчаи, Ене. Анатомия для художников / Е. Барчаи. – М.: Эксмо, 2004. – 344 с.
3. Барчаи, Ене. Человек и драпировка / Е. Барчаи. – Будапешт : Корвина, 1958 . – 102 с. : табл. – На рус.яз.
4. Кузин, В.С. наброски и зарисовки / В.С. Кузин. - М.: Просвещение, 1981. –160с.
5. Тихонов, С. В. Рисунок: Учеб. пособие для вузов / С. В.Тихонов, В. Г. Демьянов, В. Б. Подрезков.— М.: Стройиздат, 1983.—296 с, ил.

Додаткова

1. Дубравин, А.А. Строгановская школа рисунка / А.А.Дубравин. – М.: Сварог и К, 2001. – 352 с.
2. Паранюшкин, Р.В. Техника рисунка / Р.В. Паранюшкин. Изд. 2-е. –Ростов н/Д.: Феникс, 2006. – 186 с.,ил.
3. Традиции школы рисования художественно-промышленной академии им. А.Л.Штиглица. – С.П.: Лики Росси, 2009. – 256 с., 450 ил.
4. Сафалиева, Д.А. Учебный рисунок в Академии Художеств / Д.А.Сафалиева. – М: Изобразительное искусство,1990. – 138 с.

2. Зміст програми з випробувального завдання «Живопис»

2.1. Форма проведення вступних випробувань

Форма проведення - творчий іспит.

2.2. Правила проведення вступних випробувань

Тривалість випробування – 6 навчальних годин (по 45 хвилин). Після трьох навчальних годин – перерва на 30 хвилин. Екзамен з живопису проводиться в спеціалізованих студіях за мольбертами. На консультаціях перед екзаменом з живопису проводиться показ робіт, виконаних абітурієнтами минулого року, де детально розбираються переваги й недоліки кожної представленої роботи, даються рекомендації з методики виконання

роботи різними матеріалами і ще раз нагадується про вимоги до вступних робіт.

Познайомитися зі зразками з натури навчальних робіт студентів й робіт вступників з живопису можна також у День відкритих дверей, що проводиться щорічно.

Вступне випробування з живопису. Вступник повинен виконати натюрморт із 3-4 побутових предметів й 2-х фруктів або овочів на тлі 2-3 однотонних або строкатих драпірувань. Всі робочі місця в аудиторіях пронумеровані й вибираються випадковим чином.

Художні матеріали й інструменти. Живопис виконується на папері розміром 40х60 см, в техніці акварелі, гуаші, темпері. У правому нижньому куті роботи ставиться екзаменаційний штамп. На штамп проставляється номер екзаменаційного аркуша й номер екзаменаційної групи. Ці номери робляться великим і незмивними (олівцем, кульковою ручкою).

2.3. Вимоги до вступних робіт з живопису

Вступник має:

- закомпонувати натюрморт на аркуші паперу;
- визначити масштабність предметів до аркуша;
- побудувати предмети з урахуванням їх конструкції та лінійної перспективи;
- передати засобами живопису співвідношення світла й тіні;
- передати засобами живопису кольорову гаму (колорит) натюрморту й тональне співвідношення предметів один до одного й до фону;
- виокремити предмети першого плану й погасити активність тону й кольори на предметах другого й третього планів.

2.4. Вимоги до рівня підготовки вступників

Вступник повинен знати:

основи колористики й принципи роботи кольорами; основи композиційного розміщення натюрмортної постановки на площині аркуша; правила розташування колірних і світлотіньових градацій на формі, завдяки яким передаються об'ємні й просторові характеристики предметів і середовища в живописі.

Вступник повинен уміти:

зображувати на двомірній площині аркуша об'ємні й колірні якості предметів, що входять у натюрмортну постановку, образотворчими засобами; передавати просторові якості натюрмортної постановки на основі різного ступеня насиченості кольорів і тонів переднього й дальнього планів.

Вступник повинен володіти:

основами академічного живопису; основами композиційних правил у розміщенні натурної постановки на образотворчій площині аркуша.

Список навально-методичної літератури до випробувального завдання «Живопис»

Основна

1. Аксенов, Ю.Г. Цвет и линия / Ю.Г.Аксенов, М.М.Левидова.– М.: Советский художник, 1986. – 253 с.
2. Миронова, Л. Н. Цветоведение/ Л.Н.Миронова.– Мін.: Вышэйшая школа, 1984. – 286 с.
- 3.Миронова, Л. Н. Цвет в изобразительном искусстве/ Л.Н.Миронова. – Мін.: Беларусь, 2003. – 150 с.
4. Кузин, В.С. Психология[Текст]: Учебник под. ред. Б.Ф. Ломова. – 2-е изд. / В. С.Кузин.–М.: Высшая школа, 1982. – 304 с.
5. Пансенов, Г.И. Живопись, форма, цвета, изображения/ Г.И.Пансёнов.– М.: Изд.центр. Академия, 2008. – 144с.

Додаткова

1. Волков, Н. Н. Композиция в живописи/ Н.Н.Волков.– М.: Искусство, 1977. – 263 с.: портр.
2. Волков, Н.Н. Цвет в живописи/ Н.Н.Волков.– М.: Искусство, 1985. – 320 с.
3. Голубева, О.Л. Основы композиции / О.Л. Голубева.– М.: Искусство, 2004. – 120 с.

3. Зміст програми з випробувального завдання «Композиція»

3.1. Форма проведення вступних випробувань

Форма проведення - творчий іспит.

3.2. Правила проведення вступних випробувань

Тривалість випробування становить 6 навчальних годин (по 45 хвилин). Після трьох навчальних годин - перерва на 30 хвилин. Творчий іспит з композиції проводиться в спеціалізованих студіях на мольбертах. На консультаціях перед творчого іспиту з композиції проводиться показ зразків робіт, виконаних вступниками минулого року, де детально розглядаються переваги й недоліки кожної представленої роботи, даються рекомендації з

методики виконання роботи з різними матеріалами і ще раз нагадується про вимоги до виконання випробувального завдання «Композиція».

Познайомитися зі зразками навчальних робіт студентів й робіт вступників з композиції можна також у День відкритих дверей, що проводиться щорічно.

Вступне випробування з композиції. Вступник повинен розкрити запропоновану тему у відповідності до кола його інтересів і запасу життєвих спостережень. При виконанні завдання вступникові належить в образній формі передати зміст запропонованого тексту, продемонструвати здібності до розробки характерів персонажів, емоційний стан і взаємовідношення між ними. Вступник робить серію ескізів на задану тему у вільній техніці і один кінцевий рисунок. Тема озвучується абітурієнтам перед початком іспиту. Всі робочі місця в екзаменаційних аудиторіях пронумеровані й вибираються абітурієнтом випадковим чином.

Художні матеріали й інструменти. Композиція виконується на форматі А3 (320x440 мм), обраними вступником матеріалами й інструментами, техніка — вільна.

1.3. Вимоги до вступних робіт з композиції

Вступник має:

- творчо осмислити і розкрити зміст літературного тексту;
- продемонструвати здібності розробки характерів персонажів і передачу їх емоційного стану;
- продемонструвати здатність зображення персонажів в різних ракурсах;
- продемонструвати здатність засобами площинної композиції побудувати ілюстрацію;
- мати необхідний рівень графічної майстерності.

1.4. Вимоги до рівня підготовки вступників

Вступник повинен знати:

основи композиції, основи лінійної перспективи, закони розміщення елементів композиції на площині аркуша, правила вирішення композиції в ахроматичних кольорах або загального колірного рішення.

Вступник повинен уміти:

засобами рисунку наочно зображувати і образно розкривати літературний текст.

Вступник повинен володіти:

основами академічного рисунка, правилами композиції, оригінальним підходом в розкритті творчих тем.

Список навально-методичної літератури до випробувального завдання «Композиція»

Основна

1. Бесчастнов, Н.П. Чёрно-белая графика [Текст]: учебное пособие /Бесчастнов Н.П. – М.: Гуманитарный издательский центр ВЛАДОС, 2012. – 272 с.
2. Білецький, П.О. Мова образотворчих мистецтв/ П.О. Былецький. – К.: Рад. школа, 1973.
3. Кашекова, И.Э. Изобразительное искусство [Текст]: учебник для студентов художественно-графических, искусствоведческих и культурологических специальностей вузов, а также преподавателей изобразительного искусства / И.Э. Кашекова. – М: Академический проект, 2009. – 190 с.
4. Кирцер, Ю.М. Рисунок и живопись / Ю.М.Кирцер. – М.: Высшая школа, Академия., 1998. –271 с.
5. Логвиненко, Г.М. Декоративна композиция [Текст]: учебное пособие для вузов за профилем «Изобразительное искусство» / Г. М. Логвиненко. – Москва: ВЛАДОС, 2008. – 315 с.
6. Макарова, М.Н. Практическая перспектива[Текст]: учебное пособие для студентов высших учебных заведений / М. Н. Макарова. – М.:Академический проект, 2005. – 400 с.
7. Фаворский В. А. О графике, как об основе книжного искусства / В. А. Фаворский. –М.: Искусство книги, 1961. – 110 с.

Додаткова

1. Пахомов, В. В. Книжное искусство[Текст]: В 2-х кн. Кн. 1. / В. В. Пахомов. – М.,1961. – 424с.
- 2.Валуенко, Б. В. Использование «нематериальных» фактур во внешнем оформлении книги / Б. В. Валуенко. – К.: Реклама, 1989. – 32 с.
3. Валуенко Б. В. Архитектура книги. – К.: Мистецтво, 1976. – 212 с., іл.
- 4.Снарский, О. В. Шрифты-алфавиты для рекламных и декоративно-оформительских работ / О. В. Снарский. – К.: Реклама, 1989. – 150 с.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Під час творчого конкурсу заборонено користуватися допоміжними матеріалами — довідниками, вимірювальними приладами, смартфонами, телефонами, персональними комп'ютерами тощо.

Кожна робота з випробувального завдання оцінюється за бальною шкалою відповідно до критеріїв оцінювання творчого конкурсу при вступі на

спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.

Оцінювання складових елементів Рисунка, Живопису, Композиції визначаються, залежно від якості їх виконання. Вступники, знання яких було оцінено балами нижче, ніж визначена Приймальною комісією та Правилами прийому кількість балів, потрібна для допуску до участі у конкурсі на зарахування або зарахування на навчання поза конкурсом, за будь-який складовий елемент творчого конкурсу, до наступного випробувального завдання та участі у конкурсі не допускаються.

Затверджено на засіданні Вченої ради Видавничо-поліграфічного інституту.
Протокол № 6 від «30» січня 2017 року.

Голова Вченої ради

П. О. Киричок

Вчений секретар Ради

В. О. Кохановський